

# Gastroskopi

Kikkertundersøgelse af spiserør, mavesæk og tolvfingertarm

*Klinik for Kirurgi og åreknudebehandling v. Torvehallerne.*

## Hvorfor laver man gastroskopi?

Gastroskopi udføres på patienter som oplever synkebesvær, halsbrand, sure opstød, kvalme, klumpfornemmelse i halsen, opkastninger eller smerter i den øverste del af maven. Andre årsager kan være blodmangel, glutenallergi eller vedvarende *Helicobacter pylori* infektion. Man kigger efter mavesår, tegn på syreopløb i spiserøret (refluks), mavemundsbrok, kræft og tegn på irritation i spiserør, mavesæk eller tolvfingertarmen.

## Forholdsregler før gastroskopi

**Faste:** Mavesækken skal være helt tom, for at man kan lave undersøgelsen. Du må derfor ikke spise de sidste 6 timer før undersøgelsen. Du må drikke frem til 2 timer før undersøgelsen.

**Medicin** Hvis du får hjertemedicin, vanddrivende medicin eller stærk smertestillende medicin, må du indtage medicinen op til 2 timer før undersøgelsen med et lille glas vand. Hvis du får insulin, skal du kontakte klinikken forud for undersøgelsen. Hvis du får tabletter mod sukkersyge, må du ikke tage medicinen om morgenen. Hvis du får blodfortyndende medicin, skal du sige det til lægen der undersøger dig. Mavesårsmedicin (Pantoprazol, Lanzoprazol, Omeprazol) bør undlades i ugen op til undersøgelsen om muligt.

**Tænder/proteser** Hvis du har tandprotese, tandkroner, stifttænder, eller løse tænder bedes du informere lægen herom forud for undersøgelsen. Du vil altid få en tandbeskytter på, for at beskytte tænder og kikkerten, hvis kikkerten indføres igennem munden.

**Værdigenstande** Vi fraråder, at du medbringer værdigenstande eller større kontante beløb, idet vi ikke kan holde opsyn med disse værdier.

**Ventetid** I tilfælde af uventede situationer eller travlhed kan der opstå ventetid. Vi skal nok holde dig orienteret herom.

## Sådan foregår en gastroskopi

**Hvad er et gastroskop?** Et gastroskop er en 6-9 mm tyk sort bøjelig slange med et ganske lille kamera monteret på spidsen. Gastroskopet kan både skylle og puste luft. Fra kameraet sendes billeder til en fjernsynsskærm, så lægen kan se indersiden af mavetarmkanalen. Det er muligt at udtage vævsprøver igennem kikkerten.

**Hvordan foregår undersøgelsen?** Vi anvender til langt de fleste patienter den tyndeste kikkert, som indføres igennem næsen. Selvom vi anvender den tyndeste kikkert, kan det spænde og presse i næsen i starten af undersøgelsen. Til nogle patienter er det dog nødvendigt at anvende den lidt tykkere kikkert igennem munden for at lave den mest optimale undersøgelse. Undersøgelsen varer fra 4 til 10 minutter.

**Svælgedøvelse og næsedøvelse:** Undersøgelse igennem næsen: Før undersøgelsen starter, fyldes begge næsebor op med en lokalbedøvende gel, som skal smøre indersiden af næsen og bedøve slimhinden. Undersøgelse igennem munden: Hvis man får lavet undersøgelsen igennem munden, får man lokalbedøvelse (Xylocain) i svælget før undersøgelsen for at dæmpe svælgreflekserne, som kan være svære at kontrollere. Den lokalbedøvende spray medfører en sovende fornemmelse i munden, som varer i 30-45 minutter. Man kan også lave undersøgelsen uden spraybedøvelse. Det er vigtigt, at du oplyser hvis du er allergisk overfor lokalbedøvelses-midler.

**Beroligende medicin:** De fleste mennesker, som får foretaget gastroskopi, har ikke behov for beroligende medicin. Hvis du ønsker beroligende medicin, kan vi tilbyde at indgive et mildt sløvende middel (Midazolam) ind i blodåren. Medicinen er hurtigt ude af kroppen igen, men gør at du ikke må køre bil resten af dagen. Du skal derfor være opmærksom på hvordan du kommer hjem efter undersøgelsen, hvis du har fået beroligende medicin.

**Lejring:** Du skal ligge på venstre side under undersøgelsen. Lægen fører gastroskopet ned i spiserør, mavesæk og tolvfingertarm. Der blæses lidt luft ned i maven gennem gastroskopet, for at man kan få overblik over mavesækkens indre. Det kan give ganske lidt trykken i maven. Luften suges ud igen, når undersøgelsen afsluttes.

**Ubehag:** De fleste synes, at det er ubehageligt at få lavet gastroskopi uanset om det foregår igennem næsen eller munden. Det er vigtigt, at du ved at undersøgelsen kan gøre lidt ondt i næsen i starten af proceduren, men at den som regel kun varer 4-10 minutter. Man kan hele tiden trække vejret normalt, og komplikationer er særdeles sjældne (se nedenfor).

## Efter undersøgelsen

De må spise og drikke normalt efter undersøgelsen, men hvis du har fået lokalbedøvelse i halsen, skal du vente 1 time. Hvis du har fået beroligende medicin, må De ikke køre bil resten af dagen.

De fleste mennesker kan gå på arbejde efter undersøgelsen.

Før du forlader klinikken, vil De blive informeret om resultatet af undersøgelsen, og også om der skal foretages yderligere undersøgelser. Vi tester nogle patienter for mavesårsbakterier (*Helicobacter pylori*) og informerer selvfølgelig, hvis vi påviser bakterierne.

## Risiko og komplikationer ved gastroskopi

Komplikationer kan opstå i 1 ud af 10.000 tilfælde. Lette komplikationer er f.eks. overfølsomhed eller kraftig reaktion over for lokalbedøvelse eller beroligende medicin. Alvorlige komplikationer kan være hul på spiserøret / mavesæk eller maveblødning. Opstår der svære mavesmerter, blodige opkastninger, sort afføring eller høj feber, skal du henvende dig på nærmeste skadestue eller kontakte klinikken. I meget sjældne tilfælde kan der opstå tandskade ved gastroskopi. Hvis det sker, skal du henvende dig til klinikken for at få nærmere vejledning.